

Asia C-163/90

Administration des douanes et droits indirects
vastaan
Léopold Legros ym.

Cour d'appel de Saint-Denis'n (Réunion) esittämä ennakkoratkaisupyyntö

Tavaroiden vapaa liikkuvuus – Ranskan merentakaisien departementtien verojärjestelmä

Tuomion tiivistelmä

1. *Tavaroiden vapaa liikkuvuus – Tullit – Vaikutukseltaan vastaavat maksut – Käsité – Tullausarvon perusteella määräytyvä vero, jota jäsenvaltio kantaa muista jäsenvaltioista tuoduista tavaroista sillä perusteella, että ne tuodaan kyseisen valtion alueen tiettyyn osaan – Soveltamisalaan kuuluminen – Samalla tavoin kotimaisista tavaroista kannettu maksu – Ei vaikutusta (ETY:n perustamissopimuksen 9, 12 ja 13 artikla)*
2. *Kansainväliset sopimukset – ETY:n ja Ruotsin välinen sopimus – Kaupan esteiden poistaminen poistamalla tullit ja vaikutukseltaan vastaavat maksut – Seuraukset – Perustamissopimuksen 9, 12 ja 13 artiklaan perustuva sopimuksen 6 artiklan tulkinta – Tullausarvon perusteella määräytyvä vero, jota jäsenvaltio kantaa Ruotsista tuoduista tavaroista sillä perusteella, että ne tuodaan kyseisen valtion alueen tiettyyn osaan – Ei hyväksyttävä – Samalla tavoin kotimaisista tavaroista kannettu vero – Ei vaikutusta (ETY:n perustamissopimuksen 9, 12 ja 13 artikla; ETY:n ja Ruotsin välisen sopimuksen 6 artikla)*
3. *Ennakkoratkaisukysymykset – Tulkinta – Tulkintatuomioiden ajalliset vaikutukset – Taannehtiva vaikutus – Rajoitukset – Oikeusvarmuus – Yhteisöjen tuomioistuimen harkintavalta (ETY:n perustamissopimuksen 177 artikla)*

1. Ranskan merentakaisissa departementeissa sovellettu merivero, joka on vero, jota jäsenvaltio kantaa toisesta jäsenvaltiosta tuoduista tavaroista niiden tullausarvon perusteella sen vuoksi, että tavarat tuodaan ensin mainitun jäsenvaltion alueen tiettyyn osaan, on perustamissopimuksen 9, 12 ja 13 artiklassa kielletty tuontitullia vaikutukseltaan vastaava maksu, huolimatta siitä, että vero kannetaan myös sellaisista tavaroista, jotka tuodaan tälle alueelle saman jäsenvaltion toiselta alueelta.

Itse asiassa jäsenvaltioiden välillä liikkuvia tavaroita koskevien tullien kieltö perustuu siihen, että verolla, jota kannetaan alueen rajalla sillä perusteella, että tuotteet tuodaan jäsenvaltion tietylle alueelle, loukataan yhteisön tullialueen yhtenäisyyttä, ja kyseinen vero muodostaa vähintään yhtä vakavan esteen tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle kuin maksu, jota kannetaan jäsenvaltion rajalla sillä perusteella, että tuotteet tuodaan koko jäsenvaltion alueelle. Yhteisön tullialueen yhtenäisyyteen kohdistuva loukkaus on yhtä vakava, vaikka vero kannetaan myös sellaisista tavaroista, jotka tuodaan kyseisen jäsenvaltion muilta alueilta.

teisön ja Ruotsin kauppasuhteita sekä olennaiselta osin poistaa asteittain keskinäisen kaupan esteet tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen (GATT) vapaakauppa-alueiden perustamista koskevien määräysten mukaisesti. Tässä yhteydessä tuontitullien sekä niihin tiiviissä yhteydessä olevien vaikutukseltaan vastaavien maksujen poistamisella on ensisijainen rooli. Edellä mainittu sopimus menettäisi merkittävän osan tehokkaasta vaikutuksestaan, jos sen 6 artiklassa esitetty vaikutukseltaan vastaavan maksun käsite, jolla kielletään tällaisten maksujen kantaminen, tulkittaisiin ulottuvuudeltaan rajoitetummaksi kuin ETY:n perustamissopimuksessa käytetty vastaava käsite.

Tämän vuoksi sopimuksen 6 artiklaa on tulkittava siten, että siinä kielletään jäsenvaltiota kantamasta tavaroiden tullausarvon perusteella määräytyvää veroa kuten Ranskan merentakaisissa departementeissa sovellettua meriveroa, Ruotsista tuoduista tavaroista sillä perusteella, että ne tuodaan kyseisen jäsenvaltion tiettyyn osaan vaikka vero kannetaan myös sellaisista tavaroista, jotka tuodaan tälle alueelle kyseisen jäsenvaltion toiselta alueelta.

2. Euroopan talousyhteisön ja Ruotsin välisen sopimuksen tavoitteena on lujittaa ja laajentaa yh-
3. Yhteisöjen tuomioistuin voi perustamissopimuksen 177 artiklassa sille annettua tulkintavaltaa

käyttäessään ainoastaan poikkeustapauksissa ja vain pyydetyn tulkintaratkaisun vahvistamassa tuomiossa itsessään yhteisön oikeusjärjestykseen kuuluvaa oikeusvarmuuden periaatetta soveltaen rajoittaa asianomaisten henkilöiden mahdollisuutta vedota näin tulkittuun säännökseen vilpittömässä mielessä perustettujen oikeussuhteiden pätevyyden kyseenalaistamiseksi. Tämän osalta on otettava huomioon, että vaikka jokaisen tuomioistuinratkaisun käytännön vaikutuksia on harkittava tarkkaan, oikeuden objektiivisuutta ei kuitenkaan voida heikentää eikä oikeuden tulevaa soveltamista vaarantaa sillä perusteella, että ratkaisulla voi olla tiettyjä vaikutuksia menneen ajan osalta.

Koska meriveron erityispiirteet ja Ranskan merentakaisten departementtien erityinen tilanne ovat aiheuttaneet epävarmuutta siitä, onko kyseinen maksu yhteisön oikeuden mukaan perusteltu, myös yhteisön toimielinten toiminta meriveron osalta on heijastanut epävarmuutta, ja nämä seikat ovat voineet johtaa Ranskan tasavallan viranomaisten arviointiin, että maksun kantaminen on yhteisön oikeuden mu-

kaista; tämän vuoksi oikeusturvaa koskevat pakottavat seikat estävät kyseenalaistamasta oikeussuhteita, joiden oikeusvaikutukset menneisyydessä ovat jo päättyneet, koska niiden kyseenalaistaminen järkyttäisi taannehtivasti kyseisten paikallisten viranomais-ten rahoitusjärjestelmää.

Tämän vuoksi yhteisöjen tuomioistuimen on päätettävä, että ETY:n perustamissopimuksen määräyksiin tai yhteisön ja Ruotsin välisen sopimuksen 6 artiklaan ei voida vedota sellaisten hakemusten osalta, joissa vaaditaan ennen sellaisen tuomion antamispäivää maksettujen meriverojen kaltaisten verojen takaisin maksamista, jossa vahvistetaan kyseinen kantaminen yhteisön oikeuden vastaiseksi, lukuun ottamatta sellaisia hakijoita, jotka ovat ennen tätä päivää nostaneet kanteen tai esittäneet vastaavalla tavalla vaatimuksen; lisäksi on tarkennettava, että tämän tuomion ajallisten vaikutusten rajaamista ei sovelleta toimivaltaisille viranomaisille tämän päivämäärän jälkeen maksettujen maksujen takaisinsaamiseksi esitettyihin vaatimuksiin, kun kyseessä on tavaroiden tuonti ennen tätä päivämäärää.